

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie upamiętnienia 45. rocznicy wydarzeń Kryzysu Bydgoskiego 1981 roku.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Krystiana Łuczaka.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Urszula Augustyn; (-) Paweł Bliźniuk; (-) Mateusz Bochenek; (-) Joanna Frydrych; (-) Konrad Frysztak; (-) Aleksandra Gajewska; (-) Krzysztof Grabczuk; (-) Krzysztof Habura; (-) Patryk Jaskulski; (-) Dominik Jaśkowiec; (-) Iwona Karolewska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Magdalena Małgorzata Kołodziejczak; (-) Iwona Maria Kozłowska; (-) Marek Krzakała; (-) Bożena Lisowska; (-) Alicja Łepkowska-Gołaś; (-) Krystian Łuczak; (-) Dorota Marek; (-) Paweł Masełko; (-) Katarzyna Matusik-Lipiec; (-) Arkadiusz Myrcha; (-) Paweł Papke; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Pępek; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Monika Rosa; (-) Marek Rząsa; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Waldemar Sługocki; (-) Anna Sobolak; (-) Henryk Szopiński; (-) Łukasz Ściebiorowski; (-) Apoloniusz Tajner; (-) Adrian Witczak; (-) Bartosz Zawieja.

UCHWAŁA

z dnia ...

w sprawie upamiętnienia 45. rocznicy wydarzeń Kryzysu Bydgoskiego 1981 roku

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, oddając hołd uczestnikom wydarzeń Kryzysu Bydgoskiego 1981 roku, upamiętnia jedno z kluczowych wydarzeń w najnowszej historii Polski, które stało się symbolem obywatelskiego sprzeciwu wobec przemocy władzy komunistycznej oraz solidarności mieszkańców miasta i wsi.

W marcu 1981 roku, w okresie dynamicznego rozwoju NSZZ „Solidarność” oraz nasilających się dążeń środowisk chłopskich do rejestracji własnego, niezależnego związku zawodowego, w Bydgoszczy doszło do wydarzeń, które wstrząsnęły opinią publiczną w całym kraju. Związkowcy oraz towarzyszący im rolnicy przybyli do Urzędu Wojewódzkiego, aby podczas sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej upomnieć się o zgodę na rejestrację rolniczej „Solidarności”. Nie dopuszczono ich jednak do głosu, a sesję przedwcześnie zakończono.

Podczas usuwania związkowców z budynku funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej dopuścili się pobicia działaczy. Wśród poszkodowanych znaleźli się m.in. Jan Rulewski – przewodniczący Zarządu Regionu Bydgoskiego NSZZ „Solidarność”, Michał Bartoszcze – jeden z liderów rodzącego się NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, a także Mariusz Łabentowicz – działacz „Solidarności” i Konfederacji Polski Niepodległej. Wydarzenia te stanowiły rażące naruszenie podstawowych praw obywatelskich i potwierdziły represyjny charakter Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz rządzącej krajem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Wydarzenia w Bydgoszczy skupiły uwagę opinii międzynarodowej, spowodowały solidarność większości społeczeństwa z poszkodowanymi i doprowadziły do ogólnopolskiego kryzysu politycznego. Wyrazem wsparcia dla „Solidarności” był największy w historii Polski strajk ostrzegawczy, ogłoszony przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” z udziałem jej przewodniczącego Lecha Wałęsy. Kraj stanął na krawędzi strajku generalnego, który udało się zażegnać poprzez zawarcie, w przeddzień jego rozpoczęcia, tzw. porozumienia warszawskiego.

W tle pobicia działaczy związkowych trwał strajk rolników w siedzibie Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w Bydgoszczy, który miał miejsce od 16 marca do 17 kwietnia 1981 roku. Celem protestujących było uzyskanie od władz zgody na rejestrację rolniczej „Solidarności”. Oburzenie społeczeństwa na brutalne działania ówczesnej władzy, masowe

poparcie dla „Solidarności” oraz gotowość do organizacji ogólnopolskich demonstracji zmusiły władze komunistyczne do ustępstw. W efekcie zawarto porozumienie ze strajkującymi rolnikami i wyrażono zgodę na rejestrację NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla szczególne znaczenie strajku chłopskiego w siedzibie ZSL w Bydgoszczy w 1981 roku. Był on wyrazem determinacji, odwagi i solidarności polskiej wsi w walce o godność, prawo do zrzeszania się oraz podmiotowość społeczną. Postawa jego uczestników stanowi trwałe świadectwo odpowiedzialności obywatelskiej i przywiązania do wartości wolności, sprawiedliwości oraz dialogu społecznego.

W 45. rocznicę Kryzysu Bydgoskiego 1981 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa wyrazy najwyższego szacunku uczestnikom tamtych wydarzeń, w szczególności osobom poszkodowanym oraz oddaje hołd ich odwadze i niezłomności. Sejm wyraża przekonanie, że pamięć o Kryzysie Bydgoskim 1981 roku pozostaje ważnym elementem narodowego dziedzictwa i powinna być przekazywana kolejnym pokoleniom jako przestroga przed nadużywaniem władzy oraz jako świadectwo siły obywatelskiej wspólnoty.